

Література.

1. Адаменко Т. Перспективи виробництва олійних культур в Україні в умовах зміни клімату: (матеріали третьої міжнародної конференції «Масложирова промисловість: стан, перспективи, технології» [Електронний ресурс] / Т. Адаменко // Агроогляд: овочі та фрукти: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.lol.org.ua
2. Рослинництво України. Статистичний збірник 2014 р. – К.: 2015. – 180 с.
3. Артеменко О.О., Мазнев Г.Є. Красноручський О.О., Зайка С.О. Бобловський О.Ю., та ін. Інноваційні ресурсозберігаючі технології: ефективність в умовах різного фінансового стану агроформувань: (Монографія) / за ред. проф. Г.Є.Мазнева. – Харків: Вид-во «Майдан», 2014. 592с.
4. Ефективність використання ресурсів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://trackls.narod.ru/books/bk3/pan2.html>
5. Кучеренко С. Ю. Організаційно-економічні засади ефективного виробництва соняшнику в Україні. Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди // Економічний вісник університету / Випуск № 24/1 2015.

ПУГАЧ О.В., ФЕПА Д.В.*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

ІНВЕСТИЦІЇ У ІННОВАЦІЇ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ

Одним з найважливіших чинників розвитку виробництва є капітал. Поняття “капітал”, або “інвестиційні ресурси”, як стверджують відомі американські економісти Макконнелл і Брю, включає всі вироблені засоби виробництва, які використовуються у виробництві товарів і послуг та в доставці їх до кінцевого споживача. Капітал – це вартість, яка в процесі виробництва дає нову додану вартість, тобто самозростає. Самозростання капіталу відбувається у процесі його обігу.

Вирішальними в агропромисловому виробництві є інновації. Інновації у сфері АПК зазвичай формуються шляхом динамічної взаємодії значної кількості агентів, зайнятих у вирощуванні, обробці, пакуванні, дистрибуції та споживанні або подальшій переробці продукції АПК. Відповідно, ці агенти задіяні у різних сферах: метрологія, стандарти безпеки, молекулярна генетика, інтелектуальна власність, ресурсна економіка, харчова хімія, логістика тощо. Для виникнення інновацій взаємодія між цими групами осіб має бути відкритою та заснованою на найбільш відповідних знаннях [1, 2].

Інноваційний розвиток підприємств аграрного сектору досліджували відомі українські вчені Лупенко Ю.А., Мазнев Г.Є., Малік М.Й., Саблук П.Т., Шпикуляк О.Г. та багато інших. Проте питання управління інноваційним розвитком підприємств агросфери потребують подальших досліджень.

Інноваційна діяльність в нашій країні – це сфера економічної діяльності, що була і залишається ураженою кризою. На ринку склалася така загальна ситуація, що інновації, які колись здійснювались за рахунок централізованих джерел, звелися до мізерної частини, тоді як інвестиції, що володіли внутрішньою структурою, втратили її і стали невпорядкованими і неорганізованими, стимулюючи тільки короткострокові цілі інвесторів. Вихід з такого становища один – подолати економічну кризу неможливо без інноваційно-інвестиційного буму, відновлення основного капіталу на принципово новій, конкурентоспроможній основі].

Найефективнішими способами активізації інноваційного розвитку в аграрному секторі економіки є формування та реалізація державної політики інноваційного розвитку агропромислового виробництва, відповідно до якої державні органи влади матимуть можливість

* Науковий керівник – Малій О.Г., к.е.н., доцент

застосовувати нові ринкові інструменти щодо підтримки та розвитку інноваційної діяльності аграрних підприємств, а саме: удосконалення земельних відносин; розробки та вдосконалення загальними зусиллями інноваційних програм; активізації інноваційної діяльності у сфері оподаткування; формування відповідної інфраструктури ринку сільськогосподарської продукції; розв'язання проблеми розвитку сільських територій [3].

Інноваційний розвиток агропромислового виробництва України визначають такі напрями:

□ поліпшення фінансування науки і зміцнення матеріально-технічної бази наукових установ; застосування державного замовлення на інноваційні продукти;

□ удосконалення правових засад інноваційної діяльності й регулювання ринку інновацій у сільському господарстві за допомогою податкових, кредитних, страхових, митних та інших механізмів;

□ проведення заходів щодо інтеграції науки і виробництва, створення агротехнопарків, фінансово-промислових груп, горизонтальних і вертикальних холдингових компаній;

□ створення та впровадження на основі новітніх технологій високоефективних сортів і гібридів сільськогосподарських культур та нових високопродуктивних порід тварин; застосування ґрунтозахисних систем землеробства, енерго- і ресурсозберігаючих технологій, використання альтернативних джерел енергії у сільській місцевості, технологій екологічно чистої продукції;

□ завершення земельної реформи, введення вартості землі до економічного обороту, створення іпотечних механізмів кредитування аграрного виробництва, завершення формування всіх складових ринкової інфраструктури в аграрному секторі;

□ створення пайових інвестиційних фондів для реалізації великих інноваційних проєктів у сільському господарстві;

□ розширення форм кредитування інноваційних проєктів шляхом здійснення лізингових, факторингових та інших операцій [3].

Цікавим для стабілізації аграрного виробництва та підвищення ефективності функціонування аграрного ринку є досвід зарубіжних країн, де використовується система прямих і непрямих важелів державного впливу: регулювання цін і фермерських доходів, бюджетне фінансування, кредитування, оподаткування, стабілізація ринку сільськогосподарської продукції тощо. Успіхи сільського господарства країн Західної Європи, США, Канади, Японії, Китаю зобов'язані не стільки розвитку ринкових відносин у цих країнах, скільки обмеженню дій ринкових механізмів саморегулювання з використанням зовнішніх важелів впливу. Це державна підтримка сільського господарства через дотації, ціни, квоти, кредитну й податкову політику [4]. Проблема інвестицій загальноновизнана в якості першорядної для української економіки. У цьому зв'язку питання про розмежування прямих і портфельних іноземних інвестицій має дуже істотне практичне значення.

Прямі інвестиції справляють безпосередній і довгостроковий вплив на капіталовкладення в економіку (пайова участь у будівництві й організації господарських об'єктів, повне або часткове їх придбання з метою більш ефективного використання).

Прямі інвестиції мають на меті одержання не тільки прибутку на капітал, але і повного підприємницького прибутку або основної його частини, а також безпосередніх або непрямих вигод від контролю над фірмою, що включає визначення її виробничої, закупівельно-збутової, інвестиційної, кооперативної, науково-технічної і фінансової політики.

Прямі інвестиції припускають більш високу рентабельність, ніж портфельні, і з часом ведуть до помітного відтоку прибутків материнської компанії за кордон або викликають нові капіталовкладення за рахунок реінвестицій прибутків.

Прямі інвестиції більшою мірою впливають на зайнятість, стан внутрішнього ринку, ніж портфельні, сприяють зміні місця країни в міжнародному поділі праці, впливають на національну конкурентоздатність, на відміну від портфельних, впливають на зміну в країні відносин національної власності, викликають її відчуженість на користь іноземців, відчутніше впливають на стан конкуренції в країні, посилюючи її або призводячи до зміцнення на внутрішньому ринку позицій іноземних фірм.[1]

Прямі іноземні інвестиції являють собою сьогодні одну з найважливіших і найбільш динамічних складових частин світового руху капіталу. Прямі інвестиції вигідні тим, що не створюють зовнішньої заборгованості, генерують ріст кількості робочих місць, звичайно тягнуть

за собою приплив нових технологій і модернізацію національного виробництва, сприяють встановленню міцних розгалужених каналів господарського співробітництва національних фірм з іноземними партнерами.

За підсумками 2017 року у сільському, лісовому та рибному господарстві освоєно 57,8 млрд гривень капітальних інвестицій, що на 30,7% більше, ніж у 2016 році. Загалом частка капінвестицій у сільське господарство склала 14% від загального обсягу.

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно в межах 70% загального обсягу.

Встановлено, що в більшості агроформувань не сформована система управління інноваційним розвитком підприємства, інновації носять стихійний випадковий характер [2].

Відак, основними напрямками активізації інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств мають стати розробка комплексу заходів з боку держави і кредитно-банківської системи, спрямованих на розвиток системи взаємодії з аграрним сектором економіки: збільшення бюджетних асигнувань, раціональне використання бюджетних коштів, вдосконалення нормативно-правової бази, залучення коштів міжнародних фінансових організацій [5].

Література.

1. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи: [монографія] / Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Шпикуляк О.Г. та ін. – К.: ННЦ ІАЕ, 2014. – 516 с.
2. Мазнев Г.Є. Управління інноваційним розвитком аграрних підприємств / Г.Є. Мазнев // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2017. – №2. – С. 32-41.
3. Малій О.Г. Кредит як джерело фінансування агробізнесу / О.Г. Малій // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2016 – Вип.172. – С. 132-141.
4. Малій О.Г. Оцінка фінансового забезпечення агроформувань / О.Г. Малій // Вісник ХНТУСГ: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ, 2015.- Вип.161. - С. 227-232.
5. Малій О.Г. Фінансові ресурси підприємств: джерела формування та ефективність використання / О.Г. Малій // Вісник ХНТУСГ: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ, 2014.- Вип.137. - С. 308-311.

*ПУГАЧ О.В., ГРАБАР В.А. **

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА: УРЯДОВІ ПРОГРАМИ 2018

Проблема кредитування сільськогосподарських товаровиробників постала перед сільським господарством ще з тих часів, коли воно перетворилося у товарне виробництво. Це сталося в силу специфіки сільськогосподарського виробництва, яка певним чином впливає на кредитні відносини, і суть яких полягає у подовженому циклі виробництва у більшості випадків, що передбачає підвищену кредитоемність галузі; підвищеній потребі в кредитах у певні періоди року; залученні кредитних ресурсів на відносно тривалий період [1].

Зазначене, а також підвищений ризик одержання стабільних позитивних фінансових результатів від господарської діяльності ускладнювали кредитні відносини сільськогосподарських товаровиробників з банками в усі часи.

При здійсненні реформ в аграрному секторі більшість відмічених положень не

* Науковий керівник – Малій О.Г., к.е.н., доцент